

20.5.2026

VN/6898/2026
VN/6898/2026-MMM-2

Maanmittauslaitos

Viite: Talousarvioasetus (254/2004) 66 i §

Maa- ja metsätalousministeriön kannanotto Maanmittauslaitoksen vuoden 2025 tilinpäätökseen

Yleistä

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) kannanotto Maanmittauslaitoksen (MML) toiminnasta perustuu MML:n vuoden 2025 tilinpäätösasiakirjaan, Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) laatimaan tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2025 sekä laitoksen toiminnasta saatuun muuhun informaatioon. Maa- ja metsätalousministeriö esittää kannanottonaan viitekohdassa mainitun asetuksen perusteella MML:n vuoden 2025 tilinpäätökseen seuraavaa.

Yleinen talouden epävarmuus näkyi edelleen heikkona suhdanteena esimerkiksi rakentamisessa ja tämä heijastui joidenkin MML:n maksullisten palvelujen kysyntään. Valtion talouden haastava tilanne on tuonut leikkauksia myös MML:n toimintamenoihin, ja ne ovat vaatineet sopeutus- ja tuottavuustoimia. Haastava turvallisuusympäristö aiheuttaa tarpeen panostaa turvallisuuteen myös MML:n operatiivisessa toiminnassa.

1. Arvio tuloksellisuuden kehityksestä ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta

a) Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tuki

Maanmittauslaitoksen toiminnan vaikuttavuus perustuu laitoksen ylläpitämien valtakunnallisten tietovarantojen ja rekisterien (maaomaisuus, osakehuoneistot ja peruspaikkatiedot) luotettavuuteen, kattavuuteen, ajantasaisuuteen, riittävään laatuun, tekniseen yhteiskäyttöisyyteen sekä toimiviin perustason tietopalveluihin ja hyvään tietoturvaan. Tämän tietokokonaisuuden ylläpito vaatii monimuotoiset ja tehokkaat prosessit ja toiminnot, kuten esimerkiksi kirjaamistehtävät, kiinteistötoimitukset, ilmakuvaus ja laserkeilaukset. Tämä kokonaisuus luo edellytykset omaisuudensuojalle, toimiville asunto- ja kiinteistömarkkinoille, luotettavalle rahoitus- ja vakuusjärjestelmälle, kansalliselle paikantamiselle sekä tietovarantojen laajalle ja turvalliselle käytölle yhteiskunnassa. Lisäksi tutkimuksella ylläpidetään paikantamisen perustaa ja edistetään paikkatietojen innovatiivista tuottamista ja hyödyntämistä koko yhteiskunnassa.

Ministeriön kannanotto

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että Maanmittauslaitos saavutti tavoitteet pääosin sopimuksen mukaisesti. Tietovarantojen hyödyntämisen kasvun osalta tavoitteet valtaosin ylitettiin. Sähköisten palvelujen häiriöttömyys oli edelleen erittäin hyvällä tasolla haastavasta turvallisuusympäristöstä huolimatta. Uusia yrityksiä tuli rajapintapalveluiden käyttäjiksi selvästi tavoitetta enemmän. Kiinteistötietojärjestelmän rekisterien laadunparannuksen osalta tavoitetta ei saavutettu, mikä johtui resurssien allokoinnista osakehuoneistojen omistusten kirjausten ruuhkan purkamiseen.

b) Toiminnallinen tehokkuus

Maanmittauslaitoksen toiminnan kulut (153,8 milj. €) kasvoivat 5,8 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Toiminnan kokonaistuotot olivat 117,9 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 11,9 miljoonaa euroa eli 11,2 %. Laitoksen kokonaistuottavuus nousi 0,8 %. Panostus tuottavuuden kehittämiseen sekä tiukan talouskurin myötä alhaisempi kustannustaso mahdollistivat positiivisen kehityksen. Tuottavuuden kehitys on lähtenyt jälleen positiiviselle uralle.

Maksullisen toiminnan tavoitteena oli kustannusvastaavuus. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli kokonaisuudessaan 108 %. Toimitustuotannon osalta saavutettiin 100 % kustannusvastaavuus. Tältä osin kustannusvastaavuus parani edellisestä vuodesta ja se johtui kustannustason sopeutuksesta ja hinnoittelun rakenteellisesta kehittämisestä. Kysyntä ei ole vielä aivan palautunut. Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden osalta kustannusvastaavuus oli 113 %. Tämän kokonaisuuden osa-alueissa oli suurta vaihtelua. Tietopalvelun kustannusvastaavuus oli peräti 164 %, mikä johtui selvästi odotettua suuremmasta kysynnästä. Kiinteistöjen kirjaamisasioiden kustannusvastaavuus oli selvästi positiivinen, kun taas osakehuoneistojen kirjaamisen kustannusvastaavuus oli alijäämäinen. Suuriin eroihin vaikutti osaltaan resurssien suuri allokointi osakehuoneistojen omistusten kirjaamisen ruuhkan purkuun. Muiden suoritteiden kustannusvastaavuus oli 114 %.

Yhteisrahoitteisen toiminnan (tutkimustoiminta) omarahoitussuus oli 43 %. Sekä toiminnan tuotot että kustannukset olivat melko lähellä edellisen vuoden tasoa. Myös EU:sta saatava rahoitus oli lähellä edellisen vuoden tasoa.

Laitoksen toimintamenorahoitusta siirrettiin vuodelle 2026 32,6 miljoonaa euroa, mikä sisältää 2,8 milj. euroa kertaluonteista tulevaisuusinvestointimäärärahaa huoneistotietojärjestelmän kehittämisen toiseen vaiheeseen. Siirtyvä määräraha kasvoi 13,9 milj. euroa. Siirtyvän määrärahan kasvu johtui merkittävästä panostuksesta maksulliseen toimintaan osakehuoneistojen omistusten kirjaamisen ruuhkan purussa, huomattavasti ennakoitua suuremmista tietopalvelutuloista sekä tiukasta menokurista.

Ministeriön kannanotto

Ministeriö katsoo, että Maanmittauslaitos täytti pääosin tehokkuuden ja tuottavuuden vaatimukset. Laitos on sopeuttanut toimintaansa annettuihin kehyksiin. Kokonaistuottavuus on kääntynyt positiiviseksi, vaikka ei vielä yltänyt aivan tavoitteeseen. Tuottavuuden parantaminen on tärkeää jatkossa. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus toteutui selvästi.

c) Tuotokset ja laadunhallinta

Kiinteistötoimitusten osalta tavoitteita ei aivan saavutettu. Lohkomistoimitusten kappalemäärissä jäätin jälkeen tavoitteesta, mikä johtui osittain merkittävästä satsauksesta osakehuoneistojen kirjaamisasioiden ruuhkan purkuun. Määräalasta kiinteistöksi kestoaika oli 7,8 kk, mikä jäi tavoitteesta (7,0). Kiinteistöjen kirjaamisasioita ratkaistiin edellistä vuotta suurempi määrä. Lainhuutojen mediaanikäsitelyaika oli 86 pv, mikä oli selvästi tavoitetta (40) heikompi, mikä myös johtui paljolti huoneistokirjaamisen ruuhkan purkamisesta ja sen vaatimien resurssien allokoinnista. Kiinteistövähdannan palvelua ja siihen liittyviä toimintoja kehitettiin resurssien puitteissa. Lisäksi tehtiin pohjatyötä valtakunnallisen kiinteistöietokokonaisuuden uudistamiseksi.

Osakehuoneistojen kirjaamisasioiden hakemusten määrä alkoi vakiintua. Omistusten kirjaamisen mediaanikäsitteilyaika oli 29 vrk, mikä oli selvästi tavoitetta parempi. Omistusten kirjaamisen ruuhka saatiin purettua suunnitelman mukaan huhtikuun loppuun mennessä resurssien keskittämällä tähän toimintaan. Huoneistotietojärjestelmän 1. vaiheen toimintoja kehitetään edelleen ja toimintojen kehittämisen loppuunsaattaminen on viivästynyt alkupe- räisestä tavoitteesta. Huoneistotietojärjestelmän jatkokehityshanke (2. vaihe) etenee suunnitellusti ja sen valmistuminen tulee turvata.

Peruspaikkatiedon tuotantotavoitteet saavutettiin pois lukien Kallio- ohjelman mukainen il- makuvaus ja laserkeilaus. Näiden osalta päästiin noin 95 %:in tavoitteesta. Syynä oli mm. ulkoisesta toimintaympäristöstä johtuvat satelliittipaikannuksen häiriöt, jotka estivät toimin- taa. Uuden maastotietojen tuotantojärjestelmän kehittäminen etenee pääosin suunnitelman mukaan.

Metsähovin tutkimusaseman laitekannan uudistamisen valmistuminen on viivästynyt. MML saavutti tutkimustoiminnassaan viittauksiin liittyvät tavoitteet hyvin ja julkaisuihin liittyvät ta- voitteet pääosin hyvin. MML:n Paikkatietokeskus oli mukana lukuisissa tutkimushankkeissa muun muassa metsätalouteen, vesitalouteen, paikannukseen ja älyliikenteeseen liittyen. Muuttunut turvallisuusympäristö on lisännyt kysyntää paikannuksen turvaamisen tutkimuk- selle.

Toiminnan ei-toivottujen vaikutusten (esim. kantelut, valitukset maa- oikeuksiin, tehdyt pur- kuesitykset jne.) määrä on ollut viime vuosina hieman laskeva ja kokonaisuutena alhainen ottaen huomioon tehtävien luonne ja esimerkiksi asianosaisten lukumäärä kiinteistötoimi- tuksissa, joka on moninkertainen toimitusten lukumäärään nähden.

Maanmittauslaitoksen asiakastytyvyisyys on hyvällä tasolla.

Ministeriön kannanotto

Ministeriö katsoo, että Maanmittauslaitos saavutti tuotoksille ja laadunhallinnalle asetetut tavoitteet pääosin sopimuksen mukaisesti. Osakehuoneistojen omistusten kirjaamisen ruuhka saatiin purettua suunnitelman mukaisesti. Resurssien allokointi tähän aiheutti osaltaan sen, että kaikkia kiinteistötehtävien tavoitteita ei saavutettu. Tilanne alkoi normalisoitua jo vuoden 2025 toisella puoliskolla.

MML:n tutkimustoiminta on ollut tuloksellista, tieteellisesti korkeatasoista ja yhteis- kunnallisesti vaikuttavaa. Tutkimukselle on kysyntää yrityksissä ja eri hallinnonaloilla muun muassa liikenne- ja luonnonvarasektoreilla sekä turvallisuusympäristön hallinnassa. EU –rahoituksen määrää on saatu pidettyä hyvällä tasolla.

d) Henkisten voimavarojen hallinta

Ministeriön kannanotto

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että Maanmittauslaitos on saavuttanut henkis- ten voimavarojen hallintaan liittyvät tulostavoitteensa hyvin. Laitoksen työtyytyväi- syys on ollut hyvällä tasolla haastavassa toimintaympäristössä. Laitos toimii pitkäjänteisesti johtamisen, työhyvinvoinnin ja henkilöstön osaamisen kehittämisek- si. Osaamisen monipuolisuus ja uuden oppiminen korostuvat muuttuvassa toimin- taympäristössä.

2. Tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ja kehittämistarpeet

Maanmittauslaitoksen vuoden 2025 tilinpäätös on asianmukaisesti laadittu ja sisältää val- tion talousarviosta annetun asetuksen mukaiset tiedot. Tilinpäätöksen perusteella on mah- dollista seurata ja arvioida laitoksen toimintaa ja sen kehitystä. Tilinpäätösraportin teksti ja siihen sisältyvä toteutumien arviointi ovat selkeitä ja helposti analysoitavia. Ministeriö ja Maanmittauslaitos kehittävät yhteistyössä laitoksen seurantamittaristoa jatkuvasti. Isojen kehittämishankkeiden etenemisen raportointi on tärkeää ja lisäksi julkisoikeudellisen

toiminnan kustannusvastaavuus tulee esittää riittävän tarkalla tasolla, jotta voidaan arvioida toimintaa ja kustannusvastaavuutta tehtäväkokonaisuuksittain.

3. Ministeriön esitys viraston / laitoksen toimenpiteiksi tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö esittää seuraavia toimenpiteitä viraston tuloksellisuuden parantamiseksi.

- Ennakoivaa strategista keskustelua ohjaavan ministeriön kanssa toiminnan kehittämisen, fokuksinnin ja priorisoinnin osalta tulee edelleen kehittää.
- Ennakoivaa toiminnan ja talouden suunnittelua tulee kehittää luotettavan tilannekuvan ja ennusteen tuottamiseksi.
- Maksuasetusten suoritteiden kustannusvastaavuuden esittämistä ja kustannusvastaavuuden osumatarkkuutta tulee kehittää.
- Tuottavuuden jatkuva parantaminen erityisesti kiinteistötoimitusten, osakehuoneistojen kirjaamisen, peruspaikkatietotuotannon ja hallinnon osalta on tärkeää samoin kuin käsittelyaikojen parantaminen tavoitetasolle.
- Kriittisiin tietojärjestelmiin liittyvä korjaus- ja kehitysvelka tulee olla jatkuvassa seurannassa ja sitä tulee purkaa systemaattisesti pyrkien kustannustehokkuuden ja turvallisuuden kannalta optimaaliseen arkkitehtuuriin. ICT-infrastruktuurin osalta on jatkettava hallittua siirtymää uuden sukupolven ratkaisuihin yhteistyössä Valtorin kanssa.
- Julkisen hallinnon on tärkeää mahdollistaa taloudellisen lisäarvon kasvua yritystoiminnassa ja yhteiskunnassa erilaisten arvoketjujen kautta. MML:n tietovarantoihin ja perustason palveluihin kytkeytyvissä yritysten tuottamissa lisäarvopalveluissa on kasvupotentiaalia.
- Jatkuvuuden turvaaminen ja riittävä palautumiskyvykyys häiriötilanteissa on jatkuva kehityskohde haastavassa turvallisuusympäristössä.

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ollut huomautettavaa tilintarkastuskertomuksessaan MML:n tilintarkastuksen osalta. Ministeriö pyytää kuitenkin Maanmittauslaitosta kiinnittämään huomiota niihin kehittämiskohteisiin, jotka VTV tuo esille tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa.

4. Ministeriön omat toimenpiteet viraston / laitoksen tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö ylläpitää ja kehittää toimialan lainsäädäntöä, ja johtaa ja seuraa vastuullaan olevia hankkeita. Tulsohjauksen prosessia, sisältöä ja tavoiteasetantaa kehitetään jatkuvasti. Osana ohjausta fokusoidaan ja priorisoidaan toiminnan ja kehittämisen painopisteitä sekä arvioidaan, voidaanko joistakin tehtävistä luopua. Lisäksi ministeriö seuraa aktiivisesti MML:n toiminnan tuottavuuden kehittymistä.

Digitalisaatiota ja tiedonhallintaa kehitetään MMM:n toimialoilla EU:n ja kansallisten linjausten ja säädösten pohjalta kiinteänä osana toimialojen ohjaus- ja strategiakokonaisuutta ja ministeriöyhteistyötä. Ministeriö edistää lisäksi omalta osaltaan digitalisaatiokehityksen kannalta tärkeiden tietovarantojen ja palveluiden käyttöä, jatkuvuuden hallintaa, yhteen toimivuutta sekä huolehtii hallinnonalan tietohallinto-, tieto- ja kyberturvallisuus-, arkkitehtuuri- ja tekoäly-yhteistyön jatkumisesta.

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Maanmittausneuvos

Jere Rajalin

Jakelu

Maanmittauslaitos

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
MMM OTS Ohjaus- talous- ja suunnitteluyksikkö

VN/6898/2026-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: